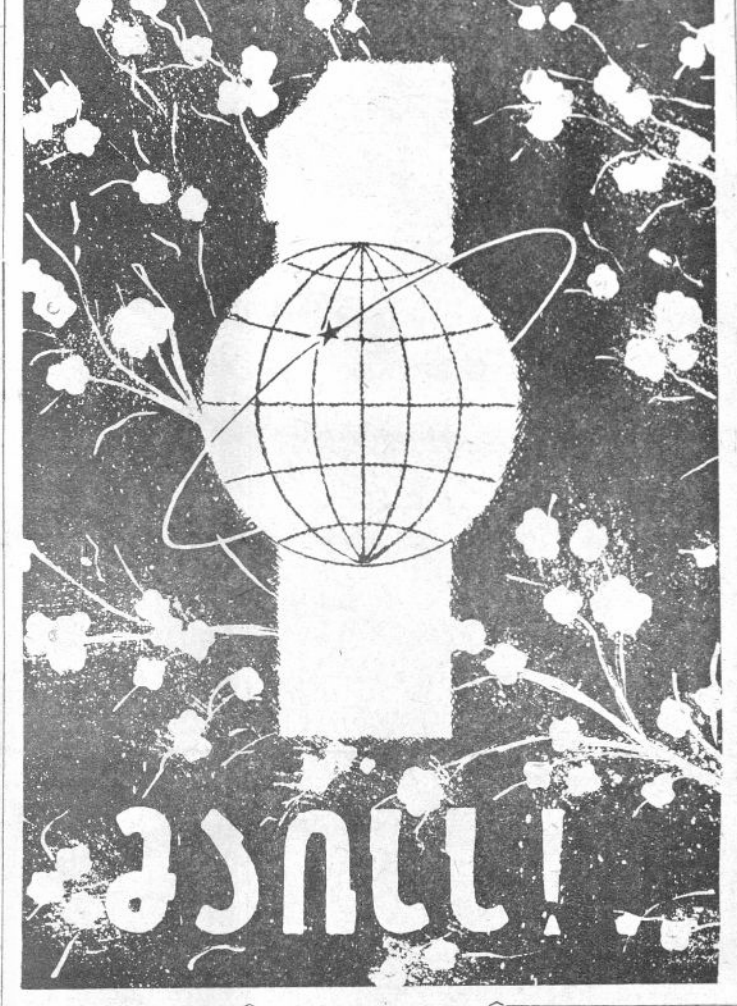

გაუგარტი

გაიღოს!

ქობისა და მეგობრობის დღესასწაული

ღამაში უკვირებით მორთულ-მოკაშული გვევლინება პირველი მისი. ვარდის სურნელებასთან ერთად იგი გვავსებს აღმართის შორის სიყვარულისა და მეგობრობის გრძობებით.

უკვე შეიღ ათეულ წელიწადზე მეტია, რაც მსოფლიოს მშრომლები გასაფხულის ამ მშენებელ დღეს აღდგენ თავიანთი საბრძოლო ძალების დათადგირებას. ისინი ნათლად ანახებენ თავიანთი კლასობრივ მტრებს, რომ გასაფხულმა სოლიდარობა, მშობა, ერთობა, დარაწმელისა მოუტანა მილიონობით მშრომელს.

პირველი მისი მილიონობით დანაგრულ ადამიანებისათვის სიხარულისა და იმედის დღესასწაულია. თავიანთი საბრძოლო ძალების დათადგირებაში მათ უოცდოთის განუტყევედ რწმუნას, რომ მტარალოთა კოში დღეს თუ ზეალ დამსხვრეოდა, რომ სულ უფრო ახლოვდებოდა ბოტიკოთა მსხვრევას ხმა.

მშრომელთა ინტერაციონალურმა დარაწმელმა, მათი საბრძოლო ძალების სიმტკიცემ თავისი შედეგი გამოიღო — მოსკო მსაჯვრელოა მატონობა. დღეს უტკიბებენ თავისუფლება მოუტანა დედამიწის ერთ მუცესედ ნაწილს.

სოციალიზმისა და დემოკრატიის ხანაის ბურჟუაზიისა და მშრომელთა შორის მსაჯვრელოა მატონობა. დღეს უტკიბებენ თავისი შედეგებით დათადგირებას. მშრომელთა ადამიანების უდიდესი პოლიტიკური და შრომითი აქტიურობის ვითარებაში.

საბჭოთა ხალხი მებდროდა შეკავშირებული კომუნისტური პარტიისა და მისი ლენინური ცენტრალური კომიტეტის გარშემო. იგი სათავეში უდგას მსოფლიოს მშრომელთა ბრძოლას მშვიდობის, დემოკრატიისა და სოციალიზმისათვის. საბჭოთა ადამიანები რწმენით შეეუბრებენ მშობაღის და მტკუნა ნაბიჯებით მიღან წინ — კომუნისმის ბრწყინვალე მწვერულებისაკენ.

ბის მშრომლები, ისინი სულ უფრო განამტკიცებენ ლენინურ მეგობრობას საბჭოთა კავშირის ხალხებთან. მშრომელთა ამ დიდი მეგობრობის ფორმად უნადრუდად გამოიყურება პეიწელ ხელმძღვანელობა (კა — ზარა შეტანან სოციალიზმისა და დემოკრატიის ხანაში, გათმონ მშრომელთა ძალები. ეს წულის მანგამ უფლური არიან ნეოკრაციის წისკვლეუ. მანგამ უფლური არიან ნეოკრაციის ტული სემტანტები. მსოფლიოს მილიონობით უბრალო ადამიანი იმედის თაღოთა და მტკუნ რწმენით უფრებენ საბჭოთა კავშირის კომუნისტურ პარტიას, რომელიც განვრცოდა იცავს მარქსის პარტიის ლენინური იდეოლოგიის სიწმინდეს.

საბჭოთა კავშირისა და მისი ლენინური ხელმძღვანელობის საერთაშორისო ავტორიტეტი იზრდება და მტკიცდება; ისინი შეუფერად და თანამიმდევრულად იცავენ ზალბოა მშვიდობისა და მეგობრობის საქმეს. მსოფლიოს ხალხებს ახლოვდებენ საბჭოთა კავშირის მტრ განმარტებულუკანებენ საბჭოთა კავშირის საერთაშორისო ადამიანი უდიდესი დონისმებენ საერთაშორისო ადამიანების შედეგებისათვის, საერთაშორისო კონტროლის დაქვემდებარებული საუკველოა და სრული განიარაღებისათვის, იმისათვის, რომ უკეთა სადავო საერთაშორისო საკითხი გადაიჭრას მოლაპარაკების გზით.

საბჭოთა კავშირის ხალხები, რომლებიც მებდროდ არიან დარაწმელი, მშობლიური კომუნისტური პარტიისა და მისი ლენინური ცენტრალური კომიტეტის გარშემო, არახოდენ შეანდებენ თავიანთი სიფხვრის, საერთაშორისო იმპერიალისტებსა და მათ მებგრებენ არ მისცემენ მშრომელთა საერთაშორისო კომუნისტურ და მუშათა მოძრაობაში ზარის შეტანას საშუალებას.

გუშაქრის პირველ მასს — მშრომელთა საერთაშორისო სოლიდარობის დღეს, უკვე ქვეყნის მუშათა ერთიანობისა და ძმობის დღეს!

დღესა და საბჭოთა ხალხს, კომუნისმის სახელგანთავსებულს, ქვეყნად მშვიდობისა და უკეთადამიანის ბედნიერებისათვის მამაც მებრძოლს!

თბილისის უნივერსიტეტი

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პარტიული კომიტეტის, რეკტორატის, კომკავშირის კომიტეტის, ავდილომისა და პროფკავშირის ორგანო
ТБИЛИСИС УНИВЕРСИТЕТИ — Орган Партоმა, Ректората, Комитета АКСМ, Месттома и Профтома ТБИЛИССКОГО Государственного Университета

№ 16 (444) 1 მარტი, პარასკევი, 1964 წ. ფასი 2 კაპ.

ვეყნიერებისა და უბელესი სასწავლებლის ხეშაქაბო! იბრძოლეთ ვეყნიერების ჯეზღოში აუვავეისათვის, ვეყნიერარი პროგრესისათვის! მოაგზავლეთ კომუნისმისათვის შესაუბარი სპეციალისტები!

ინინი სწავლობენ ქართულ ენას

რთხი გოგონა და ერთი ყმაწვილი იდგენენ ამოცანებს. ერთი მხარეს უბელესი სასწავლებლის კარს უხსნის, მეორეს კარს უხსნის. ერთი მხარეს უბელესი სასწავლებლის კარს უხსნის, მეორეს კარს უხსნის. ერთი მხარეს უბელესი სასწავლებლის კარს უხსნის, მეორეს კარს უხსნის.

სწავლობენ ქართულ ენას. სწავლობენ ქართულ ენას. სწავლობენ ქართულ ენას. სწავლობენ ქართულ ენას. სწავლობენ ქართულ ენას.

სააბიტაციო საუბრების თემატიკა გაიღოს თვეში

- 1 მისი — მსოფლიოს მშრომელთა სოლიდარობის დღე.
- 2 მისი — ბეჭდოთი სიტყვის დღე.
- 3 მარქსი — მსოფლიო პროლეტარიატის ბელადი და მანგაველებელი (დაბადების 146 წლისთავი).
- 4 მისი — რადიოს დღე.
- 5 მისი — გამარჯვების დღე.
- 6 აკ (ბ) XIII ყოილობის ისტორიული მნიშვნელობა (მოწვევის 40 წლისთავი).
- 7 სკკ ზამთრის საერთაშორისო კომუნისტური მოძრაობის შეკავშირებისათვის.
- 8 აქედანვე მოეწევალი ზღვრების საგამოდო სესტის წარმატებით ჩატარებისათვის.

სნაკლობან, იკვლევან, გულგოღბინალ

სტუდენტთა კვლევითი მუშაობის შედეგების დათვალიერება

კომპოზიციური ნაწარმი წინა ნომერი ვიზუალური, მუშაობა ლაპარაკი სტუდენტთა X XVI საუნივერსიტეტო საპენსიონო კონფერენციამ.

კონფერენციამ ბავშვობის ჩაწერა სტუდენტების შემადგენელი საპენსიონო ჯგუფი, თვალდასრული ჩანდა, თუ როგორ ბავშვობა უნდასწავლოთ ერთი წლის მანძილზე ახალბავშვადის მანძილზე მუშაობის დონე.

სასაზოგადოებო აღმწერის, რომ ჩაწერა სტუდენტები წარმატებით მონაწილეობდნენ ახალბავშვ მუშაობის შედეგების სტუდენტთა საპენსიონო კონფერენციებში.

გადავხილეთ ახალბავშვი ახი. შეასახებ.

გეოგრაფიის გზებზე

წმირ კიდევ უძველესი დროიდან სომეხი მეცნიერები იკვლევდნენ ქართველი ხალხის, ხოლო ქართველები — სომეხი ხალხის სულიერი კულტურის, ენისა და სხვა მეცნიერულ საკითხებს. საბჭოთა პერიოდში უფრო განმტკიცდა ამ ორი მეგობარი ხალხის ურთიერთობა. თანამედროვე პერიოდში სომეხი და ქართველი მეცნიერები დად უფრო დიდებს უფრო მეტად ამ გარემოების და განვარტების ამ მმართველობის ახალ-ახალი კადრების მომზადებას.

ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტთა კონფერენციებში ფლოლოგიის სექციის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღო აგრეთვე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ალმასტუდენტების ფაქულტეტის არმენოლოგიის სპეციალისტის მე-3 კურსის სტუდენტმა, ქართველმა რამზს გორგაძემ.

სასაზოგადოებო მოულოდნელობადაა უნდა ჩართვალის, რომ მან თავისი მეტად სამსახურის მოხსენება თემაზე „ჩვენის“ კატეგორია

ენათმეცნიერების სექსიაში

ენათმეცნიერების სექსიაზე წაკითხულ იქნა 18 მოხსენება; აქედან 15 მოხსენება თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტებისა (წარმოდენილი იყო 16 მოხსენება, ერთი მოხსენება — მისი ავტორის სტუდ. ირ. მელიქიშვილის — ავღ-მყოფობის გამო არ წაკითხულა).

ორი მოხსენებით (ქართული დიალექტოლოგიის საკითხებზე) გამოვიდნენ ქუთაისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ინსტიტუტის სტუდენტები გ. სურამანიძე და ვ. ფეიჭინიძე. ორივე მოხსენებამ კარგი შედეგით აღიარდა მისი მხარისხელად, როგორც ახალი მასალის, ისე საკითხთა განაწილების მიხედვით. საინტერესო მოხსენება წაკითხა მოსკოვის აღმოსავლეთ-მეცნიერების ინსტიტუტის სტუდენტმა ირ. ფედოსეევამ ბნტუს ჯგუფის ერთ-ერთი ენის — სუბლის ენის — შორფოლოგიის კონკრეტულ საკითხებზე.

ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტების მიერ გამოხატული მოხსენებები იყვნენ: ზოგადი ენათმეცნიერების, ქართულისა და მისი იბერიულ-კავკასიური ენების საკითხებს.

ზოგადი ენათმეცნიერების საკითხზე წაკითხულ იქნა ერთი მოხსენება, ქართული ენის ფორმების, გრამატიკის წყობის და დიალექტოლოგიის საკითხებზე — 11 მოხსენება. ერთი მოხსენება ეხებოდა აფხაზური ენის ფონეტიკის საკითხს და ერთი — ქართულ და აფხაზურ-ადილურ ენათა ერთ-ერთ მორფოლოგიურ მოვლას.

ამით გარდა ქართული და ლატვიური ენების ფონეტიკის საკითხებზე საინტერესო მოხსენებები წაკითხეს ლატვიის სახელმწიფო უნივერსიტეტის IV კურსის სტუდენტებმა — მ. გუსარემ, მ. დალაკამ და მ. ნარკამ. ისინი მოვლინებული არიან ჩვენს უნივერსიტეტში ქართული ენის შესასწავლად. ამ საქმეს ხელმძღვანელობს ახალი ქართული ენის კათედრა. უშუალოდ მათი მასწავლებლები არიან პროფ. ვ. თოფურია და დოც. ნ. აბგასაძე.

მოსტუმრებით გამოვიდნენ ყველა კურსის სტუდენტები: I კ. — 1 სტუდენტი, II კ. — 2 სტუდენტი, III კ. — 5 სტუდენტი, IV კ. — 5 სტუდენტი, V კ. — 3 სტუდენტი. ფილოლოგიის ფაკულტეტის ქართული ენისა და ლიტერატურის კანკიდებლის სტუდენტების მიერ წარმოდენილი იყო 8 მოხსენება, კავკასიურ ენათმეცნიერების სტუ-

დენტების მიერ — 2 მოხსენება, აღმოსავლურ ენათა ფაკულტეტიდან — 1 მოხსენება.

მოხსენებებისათვის გამოყოფილი იყვნენ რეცენზენტები. სტუდენტთა დასწრება საერთოდ კარგი იყო. სისტემატრად ესწრებოდნენ პროფესორ-მასწავლებლები და გარეშე სასწავლოებზე, უმატრებად ენათმეცნიერების ინსტიტუტის თანამშრომლები.

კარგი მოხსენებებით გამოვიდნენ სტუდენტები ისეთ რთულ საკითხებზე, როგორცაა ქართულ ენათა შედარებით გრამატიკის, ქართული ენის ისტორიული მორფოლოგიის საკითხები (მომხსენებლები ა. ლომთაძე, ვ. იმნაშვილი).

ენობრივი ფაქტების აღწერებისა და გარკვევისათვის მარჯვედ იყო გამოყენებული სტატისტიკური მეთოდი ვ. იმნაშვილის, ნ. გამყრელიძის — ნ. ტურნიადის, ლ. ლაცბიძის — ნ. ტანიშვილის და ვ. ცხადაის მოხსენებებში.

ზოგი მოხსენება განსაკუთრებულ ყურადღებას იქცევდა მასალის და უფლების საფუძველზე გარკვეულ კარნოზომორფიკა დადგენის მხრივ (ესაღია, სტუდენტის შესაძლებლობის ფარგლებში). სწორედ ეს უკანასკნელი მხარე იქნა გათვალისწინებული კონფერენციის ხელმძღვანელობის მიერ მოხსენებთა შეფასებისას. ყურნებ უფლადი პრემიით დასაჯდომებულ წარადგინა V კ. სტუდენტი ლეილა მგვინაძე (მოსხმებისათვის „ღრთა თანმშედეგობის საკითხისათვის“), ხოლო სივრცებით დასაჯდომებულად — IV კ. სტუდენტი მარიამ გეგლიაშვილი (მოსხმებისათვის „იდიომები ქართულ დიალექტებში“) და V კ. სტუდენტი ნელი არშაბა (მოსხმებისათვის „მახვილი აფხაზური ენის სახელმწიფო“).

ამასთანავე კონფერენციის ხელმძღვანელობამ იშუამდგომლა უნივერსიტეტის სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოების წინაშე სივრცებით დაჯილდოებულ იქნენ ლატვიელი სტუდენტები. მ. გუსარე, მ. დალაკამ და მ. ნარკამ, მოსკოვში სტუდენტი ირ. ფედოსეევა და ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდენტები გ. სურამანიძე და ვ. ფეიჭინიძე. სტუდენტი ირ. ფედოსეევი და ლატვიური მოხსენებებისათვის.

პროფ. ბ. რუპპანა, ენათმეცნიერების სექციის ხელმძღვანელი.

მეცნიერების მუშაობისათვის

მათმეცნიერების მუშაობისათვის უფროდაა აღებების, გეოგრაფიის, ტრეპოლოგიის საკითხების კვლევა. კონფერენციისათვის კარგი კვლევა VI — VII კლასებში გზადა დადგინდა ენათმეცნიერების მუშაობისათვის მონაწილეობა კონსტანტინე ცისკარიძის ნორს მათმეცნიერების ოლიმპიადებში. IX კლასის მოსწავლე იყო, როცა მოსკოვში ოლიმპიადის დამსწრეთა უმატრებად გამარჯვება იხილა.

თემატა კონკრეტულია, წინსვლის მსახივრების საფუძვლების დაფუძვლება იგი წყარად, მოწოდებულად ხელმძღვანელი, ქვემოთების მოყვარული არც მუშაობაში ყოფილა და არც ახლად. უმატრებად ამ უმატრებად და გრამატიკის, რომ მხელდა, იგი როგორც მოსწავლეთა თავის სწავლის, ურთულესი მათმეცნიერების ფორმულში კონკრეტული გარბიან მის თვალწინ.

მაგარ მას თურმე არაბულად უფროს ლიტერატურა, ისტორია, ფილოსოფია. მათმეცნიერების სივრცით ხელი არ მუშაობა მისთვის საკუთარ კონკრეტულ მუშაობაში. მან სკოლა ოქრის შედარებად დამათრებად და ჩვენს უნივერსიტეტში უმატრებად ჩართვა.

მეცნიერული კონკრეტული მუშაობისათვის და ს. მორფოლოგიის კონკრეტული მუშაობისათვის მათმეცნიერების სტუდენტთა სამეცნიერო საზოგადოების წინაშე სივრცებით დაჯილდოებულ იქნენ ლატვიელი სტუდენტები. მ. გუსარე, მ. დალაკამ და მ. ნარკამ, მოსკოვში სტუდენტი ირ. ფედოსეევა და ქუთაისის პედაგოგიური ინსტიტუტის სტუდენტები გ. სურამანიძე და ვ. ფეიჭინიძე. სტუდენტი ირ. ფედოსეევი და ლატვიური მოხსენებებისათვის.

პროფ. ბ. რუპპანა, ენათმეცნიერების სექციის ხელმძღვანელი.

ჩვენი წარგზავნილი

1964 წლის 26—28 მარტს ქ. ტბილისში უნივერსიტეტში ჩატარებული სტუდენტთა XIX სამეცნიერო კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღო ჩვენი უნივერსიტეტის ფილოლოგიის ფაკულტეტის ფსიქოლოგიის სპეციალისტის V კურსის სტუდენტმა თამაზ გოგიანიშვილმა. მან ფსიქოლოგიის სექციის წევრის მიერ დაწესებული სპეციალური პრემია საუკეთესო მოხსენებისათვის, ხოლო გამოჩენილმა საბჭოთა ფსიქოლოგმა პროფ. ვ. რამულაშვილმა მოხსენებებს უსახ-

სოვრა თავისი სამი წიგნი: „თამაზ გოგიანიშვილის გამოხატვა ენათმეცნიერების სტუდენტთა წინაშე იმითავე იყო აღსანიშნავი, რომ ეს იყო ქართული ირანული ფსიქოლოგიური თეორიის — დ. უსანიძის განწყობის თეორიის — საქართველოს ფარგლებს გარეთ პოპულარიზაციის ერთ-ერთი ცდა. ვუსურვოთ მომავალ მკვლევარს შემდგომი წარმატებები.“

ფ. ფილიპოვილი, ფსიქოლოგიის სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციის თავმჯდომარე.

ამით გარდა ქართული და ლატვიური ენების ფონეტიკის საკითხებზე საინტერესო მოხსენებები წაკითხეს ლატვიის სახელმწიფო უნივერსიტეტის IV კურსის სტუდენტებმა — მ. გუსარემ, მ. დალაკამ და მ. ნარკამ. ისინი მოვლინებული არიან ჩვენს უნივერსიტეტში ქართული ენის შესასწავლად. ამ საქმეს ხელმძღვანელობს ახალი ქართული ენის კათედრა. უშუალოდ მათი მასწავლებლები არიან პროფ. ვ. თოფურია და დოც. ნ. აბგასაძე.

მოსტუმრებით გამოვიდნენ ყველა კურსის სტუდენტები: I კ. — 1 სტუდენტი, II კ. — 2 სტუდენტი, III კ. — 5 სტუდენტი, IV კ. — 5 სტუდენტი, V კ. — 3 სტუდენტი. ფილოლოგიის ფაკულტეტის ქართული ენისა და ლიტერატურის კანკიდებლის სტუდენტების მიერ წარმოდენილი იყო 8 მოხსენება, კავკასიურ ენათმეცნიერების სტუ-

სწრაფად: სტუდენტთა 26-28 სამეცნიერო კონფერენციის მონაწილენი (მარჯვნივ) ფილოლოგიის ფაკულტეტის უფროსისტიკის განყოფილების V კურსის სტუდენტო, ცარქო, იმედის უნივერსიტეტის ქიმიის ფაკულტეტის სტუდენტი ლ. კოვალის უნივერსიტეტის დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის სტუდენტო, იურენკო, ჩვენი უნივერსიტეტის ქიმიის ფაკულტეტის მე-4 კურსის სტუდენტი ა. გოგიაშვილი, ფილიპოვის უნივერსიტეტის ბიოლოგიის ფაკულტეტის სტუდენტო, ჩვენი უნივერსიტეტის აღმოსავლეთ-მეცნიერების ფაკულტეტის სტუდენტი გ. ბერაძე და ოპების უნივერსიტეტის დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტის სტუდენტი ვ. ფილიპოვილი.

ეუფლებიან არჩეულ სკესიალობას

სიხის დიებაში

მასწავლებელმა ვერანალო სტუდენტების სია ამოიკიხა და კვალი დარჩა. ლექციის უკვე იწყებოდა.

იწყება ისტორიის ფაქტების მეოთხე კურსის სტუდენტთა ჩრუ-ფის მესაქონლობა გერმანულ ენაში.

პირველი საათი ტექსტების კითხვას და თარგმანს უნდება, მასწავლებელი სახელდახლოდ არჩევს ტექსტს ისტორიულ მასალე-ბიდან, სტუდენტები დიდწილად კითხულობენ კომუნისტური პარტიის მინიფესტს, აქტიურობენ გ. იომა-შვილი, გ. კაფორია, დ. პეტრუა-შვილი, გ. კანაშვი. აქტიურებს უკვე...

მუშაობის დრო მალე ამოიწურა: ზარის ხმა გაიშვა. მგერამ მასწავ-

ლებელი არ ტოვებს აუდიტორიას, არც სტუდენტები ტოვებენ მასწავლებელს.

არის საუბარი, კმათი, ახრთა ვაცლა-გამოცლა ხელოვნების, ლიტერატურის, ცხოვრების აქტუალურ საკითხებზე. ხშირად საუბრობენ სტუდენტის მოვალეობაზე, აღზრდაზე; მასწავლებელი უხსენს სტუდენტებს, სტუდენტები იგებენ მასწავლებლის შეხედულებებს, ახრებს...

ლექციის მეორე საათზე გრამატიკაში ვარჯიშობენ, ენას იტყვენ, წინადადებას აარჩევენ.

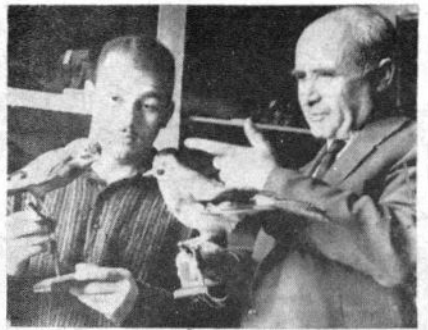
შემუშავდა გალის დრო, კვავ გაიხმის ზარის ხმა, თითქოს წარმოებენ, რომ უკვე აღივლინა ვერსტებს, ვერ გაიგებს, მასწავლებელს

უხარია; ისიც ხომ ახალგაზრდაა ქვრ კიდევ გუწონ რაგორ აფიქრებ-და სტუდენტებთან ლექციის წაყ-ობზე, მათთან დამოკიდებულების საკითხი, დღეს კი ავალიაფერი ჩი-ნებულად მოეწყო, სტუდენტებია ენდობიან, სტუდენტები უმართ-ლებენ...

დრო... დრო კი სწრაფად გალის მუშაობაში. მეოთხეკურსისთვის წელს გერმანულში სახელწერილი გამოცდა აქვთ და თავი უნდა ისა-ხელონ; კიდევაც ისახელებენ...

უცხო ენაა კაოდრის უფროსი მასწავლებელი შარინე ვარციშვილი სწორედ ერთი იმთავანია, რომელ-ღაც საინტერესო გზებს ეძებს სტუ-დენტის აღზრდისთვის.

ბ. კოლხი

სტრატია: ბიოლოგიის ფაკულტეტის ზერსებულთანა ზოლო-ვის კაოდრის გამგე პროფესორი ა. კანაშვილი კონსულტაციას უტარებს მეოთხე კურსის სტუდენტს ა. მარიაშვილს.

შრომისა და სწავლაში ნაჩინებული

ლიბინაში რომ არ დივიკი-ნის, თავის დროზე ტოვებს სტუდენტთა ქალაქს, ჩაფიქრე-ბული, დინჯად მიაბიჯებს ქუ-ნაში, სადაც საჭიროა, უფროს ად-გილს უთმობს, უცხოების რჩე-ვადარგებს აძლევს, ყოველ ნაბიჯ-ზე გეტყობა თავმდაბლობა და ასა-ტან მდარებით საკმაო გამოცდი-ლება.

ბინდი სულაქველიმ 1957 წელს წარმატებით დამთავრა ხა-რაგოლის რაიონის სოფელ ლი-რემის საშუალო სკოლა, სიცოც-ხლით საველ ახალგაზრდა 2 წლის განმავლობაში ტყეში სწო-მუშაობდა. 1959 წელს

სამხედრო სამსახურში გაიწვიერ, შეუდგა ექსპანდირება სამ-შობლის და უფროსის მადლო-ბას იმსახურებდა. სწავლის წერ-ვილი გულიდან არ მოშორებია და 1962 წელს სწავლას დანატ-რებული ახალგაზრდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გეო-ნომიური ფაკულტეტის სტუდენტი გახდა.

დღე დღის მისდევდა, სწრა-ფად მიიწერა სასწავლო წლის პირველი და მეორე ნახევარი, ბინდი ადღევებს გულშივე მა-ღადა, გამოცდილ მფილია და ჩაიფიქრებს წინაშე ფრიადება ფრიადებს ემატებოდა.

ლექციის დამთავრების შემდეგ დაგვიანებულ ბრუნება სტუ-დენტთა ქალაქში, ისადილეს, გო-ნის დასვენებს, შემდეგ კი თავ-ის მგობრებს — წიფნებს ჩაკირ-კიტებს რაღაცას წერს, ეძებს, ცდილობს ყოველდღიური კონდა გაიღობოს და განიმტკიცოს.

ს. ბიორბაძე

დიდ ნოვას ამართლებს

ბიოლოგიის დოცენტის მესამე კურსის სტუდენტი ბ. ჩხარტი-შვილი დიდი ბეაღის სახელო-ბას სტაჟინოვსკის, ნიჭირი კოლო-ბის უნივერსიტეტის კვლევითი მუშაკი სწავლის ის დღე სივან-რული, რომელიც მშობლიური 51-ე საშუალო სკოლის პედაგოგებმა გა-უღივებს.

სკოლაში მას იმხანად აინ-ტერესებდა ლიტერატურა, ისტო-რია, მათემატიკა, ქიმია. 51-ე სა-შუალო სკოლაში ახლო ახსოვით ნიჭიერი მოსწავლის მიერ წონს ფიზიკოსთა წრის სტრომანზე წაი-თებულ დასვენებაში, როგორ შეი-ცვლებოდა სამეცნიერო მუშაობა, ძალი რომ არ ყოფილიყო.

მშობლიური ქვეყნის ისტორიის სივარება დაეჭინა IX კლასის მოსწავლეს ჩეხოვსკი, დღითი აღ-მანებელი და მისი მოლოცვაბა-და მართი, როცა სწავლას გარ-ეგულბის დრო მივიდა, აირჩინა ბიოლოგიებ შეიქმნა, მას განსა-უყოფილბით აინტერესებდა ბიოლო-გიის ახალი დარგები ბიოფიზიკა და ბიოქიმია.

ბ. ჩხარტიშვილი აქტიურად მო-წოდებოდა ფაკულტეტის საბო-გავლობაში სემინარებსა და სა-მეცნიერო მუშაობებს, იგი ბიო-ლოგიის ფაკულტეტის სამეცნიერ-ური წრის მდივანია.

ტენიწიერი სტაჟინოვსკის ბეაღს იფიქრებს. ეს იტყობა ბიო-ლოგმა და ძალას არ იმტყნებს ამ დიდი ნოვის განსამართლებად.

ბ. შვილაძე

მეცნიერ-მეთოდის ფაკულტეტის სამკიხელოში მენეჯერ-თანამშრომლები, ასპირანტები, მათე-მატიკით დაინტერესებული წარჩინებული სტუდენტები ცნობიან, სწავლობენ უახლეს მათემატიკურ ლიტერატურას, აქ ამისათვის ყველა პირობაა შექმნილი. სტრატია: სამკიხელოს დარბაზში.

მეცნიერების კულტურის ახალგაზრდა

ლ. ბ. შალაგერიძე

მეცნიერების კულტურის ამაღ-ლება ჩვენს ეპოქაში არა მარ-ტო მწერლები, მეცნიერებისა და საზოგადო მოღვაწეთა ზრუნვის საგანია, არამედ ამ საქმეში მათთან ერთად აქტიურად მონა-სიღობენ საზოგადოების ფართო წრები — მასწავლებლები და ინჟინრები, მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის მუშაკები, მასიხობები და ექიმები, პირება, რადიო და ტელევიზია, სტუდენტ-ები და მოსწავლე ახალგაზრ-დობა, — ყველა, ვისაც კი თავის ეროვნული კულტურა ჩვე-ნი დიდი სოციალისტური კულ-ტურის ერთ-ერთ ორგანოდ წაი-ღად მიჩნია.

საყოველთაოდ ცნობილია, თუ რა დიდ მზრუნველობას იჩენდა ე. ი. ლენინი რუსული ენისადმი. იგი მუდამ ექონებოდა მშობ-ლიურ ენას, სახტყად ილაშქრებ-და მრავალბუნებობის, ბუნლო-ვანი გამოთქმების, საჭიროების გარეშე უცხოური სიტყვების ხმა-რების წინააღმდეგ.

ქართული სალიტერატურო ენა, რომელიც მდიდარი ისტორიული წარსული აქვს, არავეულებრივ განვიანდა საბჭოთა წყობილ-ბის წლებში, ქართულად იბეჭ-დება დიდძალი მხატვრული, სა-მეცნიერო და პოლიტურული ლი-ტერატურა, უმარავ უფრწადი და გავრცე-

სალიტერატურო ენის სწინმი-დის დაცვა სახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საქმეა. ამ მიზნით

დღემნიშვნელოვან ღონისძიებებს ატარებენ სამეცნიერო და უმაღ-ლესი სასწავლო დაწესებულებები, სკოლები, მწერლები, პირება და სხვა. მაგრამ ზოგჯერ მაინც გვახდება მშობლიური ენისადმი უგულვლო დაპოვებულების ფაქტები.

ენის სწინმდეს დიდად ვნებს ბარბაროზობი, უცხოური სიტყვ-ების საჭიროების გარეშე ხმარება და არაქართული სინტაქსური კონს-ტრუქციები, რომელთაც არცთუ იშვიათად შევხვდებით როგორც ზეპირსიტყველებაში, ისე ნაბეჭ-დულ ლიტერატურაში. გახშირდა ისეთი სიტყვების უღვივლოდ ხმარება, როგორიც არის „ახალი“, „კომარ-თულები“, „ატარებს“ და სხვა.

„დისციპლინის განმტკიცების ხა-ზით მნიშვნელოვანი ღონისძიებე-ბი ტარდება“; „აქადემიური წარ-მატების დონის ამაღლების მი-მართებაში მნიშვნელოვანი ნა-ბიჯები გადაიდგა...“ რამდენად უცუციო იქნებოდა, რომ გვეთ-ქვა: დისციპლინის განსამტკიცებ-ლად... აკადემიური წარმატების დონის ამაღლებლად... და ა. შ.

„ატარებს“ ზმნას კი რასთან არ შეხვდებით: მუშაობა ჩატარ-და, საღამო ჩატარდა, კონ-ცერტი ჩატარდა, ლექცია ჩა-ტარდა და მოხსენებას ატარებს, თუხვას ატარებს... ასევე წარაშრა იყენებენ სიტ-

ყვებს — სატანადო, ბარბა-ვული: „მუშაობა სათანადო სიმაღლეზე დგას“; „ჩვენს მი-ლით სათანადო დადგენილ-ობა“; „სახელოვნებელი სათანა-დო მუშაობა წარმოებს“ და სხვა. ან კიდევ: „ჩვენს დასხა გატარებულ ღონისძიებებს“; „გატარებულ წარმატებით მოვიყოლო“; „გატარებულ ზომებს მივლი“; „გატარებულ მუშაობა ჩატარა“; „მო-ხსენებელმა გატარებულ საკი-თებზე ილაპარაკა“ და ა. შ. მიუ-ხედავად სიტყვა „გატარებულ“ ასე გულუბრად ხმარდება, მსმენლი-სათვის მაინც ბუნებრივად, თუ რას ნიშნავს „გატარებულ წარ-მატებები“, „გატარებულ ზომე-ბი“, „გატარებულ მუშაობა“ ან რა აღაპარაკება მოხსენებლის „გატარებულ საკითხებზე“.

ასეთი შხმდონების გამოყენება არაღიან ქართულს აძლერებს, შეტყველებს აუფრთხილებს, სო-ციალისტის ნიშანდულს უარგავს. ერთ-ერთი ჩაიონული გავყოი მსხვილიშვილების სათაურით მო-უწოდება მეთხვლებს: „გავ-ჩაილი ბიძალო პირტყვის მა-კვეთს დასამზადებლად“ ხომ მა-ღაღაზარდვანი სიტყვებია მაგ-რამ ან გამოდის? მთავარი თით-ქმს ბიძალოვან განაღება და არა პირტყვის საკვების დამზადება. ასეთი მონოტონის შედეგად პირ-

უთვის საკვების დასამზადებ-ლად ბიძალო შეიღობა მართ-ლად გარადღეს, მაგრამ საკვება დაუმზადებელი დარჩეს, გასა-ცერი არც იქნება ავი გავყოი ბიძალოვან განაღების მოციწო-დებს. რამდენად უფრო ნათელი იქნებოდა მიზანი, თუ მოწოდებ-ბას ასე გამოთქვამდით: დროზე დაგამზადო პირტყვის საკვები საყოთარ შეტყველებას რომ ნაღებს კონტრალის უწევთ, ამის შედეგია ჩვენს ენაში დილაქ-ტროზობის, ბარბაროზობის უხვად შემოჭრა. ნაღლებად გზრუნავთ ქართული ენის ლექსიურთა შე-მაღველობის დასაუფლებლად, მისი გრამატიკული წყობის შესა-წყავლად, ამის შედეგია, რომ უმაღ-ლესდამთავრებული ახალგაზრ-დის ნაწერში მრავალ შეცდომას ვხვდებით.

შეტყველების კულტურის ამაღ-ლება უკველი განათლებული მო-ქალაქის საქმეა და მასში აქტი-ური მონაწილეობა უნდა მიიღოს ჩვენი უნივერსიტეტის ბიოლო-გიისა და კოლტურის მუშაკები.

რამდამიხიხან: ლ. ბ. შა-ლაგერიძის წერილი დასმუ-ლა საყრდებობი საკითხები, რომელთაც, იმედი გვაქვს, მეთ-ხველები გამოეხებებიან. რა-დღეცის განზრახულ აქვს გა-მოაქვეყნოს წერილები შეტყველ-ბის კულტურის ცალკეულ საკი-თებზე, აგრეთვე პასუხები შე-კითხვებზე.

